

Professioneel statuut Ypse Generalistische Basis GGZ en Preventie

Document eigenaar: C. Tabor
Directeur Ypse
25 november 2016

kan er wat aan doen

Inhoudsopgave

1.	Inleiding en doel	3
2.	Uitgangspunten en definities	4
2.1	<i>Professional</i>	4
2.2	<i>Cliënt</i>	4
2.3	<i>Instelling</i>	4
2.4	<i>Bestuur</i>	4
2.5	<i>Professionele autonomie</i>	4
2.6	<i>Verlenen van zorg</i>	4
2.7	<i>Behandeling</i>	4
2.8	<i>Behandelingsovereenkomst</i>	4
2.9	<i>Behandelplan</i>	4
3.	Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen	5
3.1	<i>Algemeen</i>	5
3.2	<i>De instelling</i>	5
3.3	<i>Cliëntenraad</i>	5
3.4	<i>De professionals</i>	5
3.5	<i>Behandelaar</i>	6
4.	Specifieke bepalingen	6
4.1	<i>Voorwaardenscheppend</i>	6
4.2	<i>Zorgverlening</i>	7
4.3	<i>De professionele standaard</i>	8
4.4	<i>Procesverantwoordelijken</i>	9
4.5	<i>Dossiervorming, informatieverstrekking aan derden</i>	9
5.	Relatie professioneel statuut en rechtspositie	10

Professioneel statuut Ypse

1. Inleiding en doel

Ypse is een instelling (WTZI-erkend) voor Generalistische Basis GGZ en preventie en heeft tot doel er te zijn voor mensen met (verhoogd risico op) psychische of psychiatrische klachten. Samen met Ypse werken zij aan een waardevol leven. Ypse doet dit vanuit cliëntperspectief met behulp van professionele standaarden en ervaringsdeskundigheid. Professionals en ervaringsdeskundigen zijn betrouwbaar in hun handelen en afspraken, zij handelen vanuit een professioneel kader zoals beschreven binnen de diverse beroepsdomeinen en beroepsverenigingen en het hieronder beschreven professionele statuut.

Dit professioneel statuut is beschreven enerzijds omdat hier wettelijk gezien om wordt gevraagd in het kader van het Kwaliteitsstatuut dat per 1 januari 2017 verplicht aangeleverd moet worden voor elke instelling, anderzijds omdat het duidelijkheid verschaft over wat er verwacht wordt van professionals binnen Ypse, hoe er samengewerkt wordt en hoe de “professie” is ingebed in de organisatie.

Dit professioneel statuut heeft een algemeen karakter en geldt voor alle professionals, los van discipline. Het professioneel statuut is gebaseerd op de bepalingen in hoofdstuk 4 artikel 1 van de CAO GGZ. Het karakter van de zorg die aangeboden wordt maakt een beschrijving van de verhoudingen in samenhang wenselijk. Het professioneel statuut is een aanvulling/nadere uitwerking van het Kwaliteitsstatuut. Voor de discipline arts/psychiater is wegens wettelijk bepaalde verantwoordelijkheden een aantal specifieke artikelen opgenomen. Taken en functies van de professionals zijn beschreven in de te onderscheiden functiebeschrijvingen van de medewerkers en niet in het professioneel statuut. Verantwoordelijkheden, rechten en plichten, en vrijheid van handelen worden enerzijds bepaald door wet en regelgeving en anderzijds door protocollen, richtlijnen en instellingsgebonden voorschriften

Binnen Ypse wordt zorg verleend met als doel het voorkomen van geestelijke gezondheidsproblemen en het behandelen en begeleiden van mensen met lichte tot matig ernstige psychische problemen en psychiatrische stoornissen. Er wordt gewerkt vanuit de herstelvisie.

De geboden preventie, diagnostiek, begeleiding en behandeling wordt gekenmerkt door deskundigheid, doelgerichtheid en effectiviteit. Over inhoud en kwaliteit van zorg wordt verantwoording afgelegd aan de cliënt, de overheid, de raad van bestuur, de directeur en andere daarvoor in aanmerking komende partijen

Het professioneel statuut geeft de kaders aan waarbinnen de zorg binnen Ypse wordt verleend en beschrijft de te onderscheiden verantwoordelijkheden met de daarbij behorende rechten en plichten van de professional en de instelling. Een en ander laat onverlet de wettelijke voorschriften die binnen Ypse van kracht zijn zoals op basis van de Wet Kwaliteit, Klachten en geschillen zorg (WKKGZ), de Wet Beroepsuitoefening Individuele Gezondheidszorg (BIG), en de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WBGO). Het professioneel statuut maakt integraal deel uit van de arbeidsovereenkomst met de instelling. Tevens geeft het professioneel statuut de verhouding weer tussen de professionele autonomie van de professional en de verantwoordelijkheid van de instelling.

2. Uitgangspunten en definities

2.1 Professional

De hulpverlener die beroepsmatig diagnostiek, begeleiding of behandeling aan een cliënt verleent en die een arbeidsovereenkomst met de instelling heeft

De professionals die in het kader van preventie werkzaam zijn, zijn onlosmakelijk verbonden aan het GGZ- werkgebied, maar voeren geen behandeling uit binnen de kaders van de zorgverzekeringswet, WTZI en WGBO en worden in dit statuut buiten beschouwing gelaten.

2.2 Cliënt

Eenieder die een behandelingsovereenkomst heeft met de instelling of ieder die aan de zorg van de instelling is toevertrouwd en op grond van de hulpvraag door de professional wordt begeleid en/of wordt behandeld.

2.3 Instelling

De organisatie voor GGZ waarbij de professional in dienst is op basis van een arbeidsovereenkomst en die de zorg verleent als bedoeld in dit professioneel statuut.

Daarnaast geldt dit professioneel statuut evenzeer voor professionals die bij Ypse gedetacheerd zijn of als ZZP-er werken en zorg verlenen.

2.4 Bestuur

De Raad van Bestuur van de instelling, dan wel een door deze aangewezen functionaris.

2.5 Professionele autonomie

Het, gegeven de wettelijke kaders, de professionele standaard en de instellingskaders voor zover deze niet in strijd zijn met de professionele standaard, zonder inmenging van derden en zonder preventief toezicht van de werkgever, in de individuele hulpverlener/cliëntrelatie als professional geven van begeleiding en/of behandeling aan de cliënt.

2.6 Verlenen van zorg

Het geheel van activiteiten in het kader van preventie, diagnostiek, behandeling en begeleiding, waaronder het inzetten van methodische (multidisciplinaire) deskundigheid met als doel geestelijke gezondheidsproblemen te voorkomen, dan wel het streven naar herstel of, indien dat niet mogelijk is, binnen de gegeven beperkingen zo veel mogelijk autonoom functioneren.

2.7 Behandeling

Het geheel van activiteiten in het kader van de individuele diagnostiek, behandeling en begeleiding.

2.8 Behandelingsovereenkomst

De overeenkomst tussen de instelling en cliënt op grond van de WGBO.

2.9 Behandelplan

Het met de cliënt afgesproken individuele plan dat conform de wettelijke eisen beschrijft welke zorg of behandeling de cliënt ontvangt naar aanleiding van de hulpvraag.

3. Verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen

3.1 Algemeen

Om als professional te kunnen werken is het noodzakelijk dat de verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen adequaat zijn geregeld. Alleen dan kunnen professionals ook worden aangesproken op hun handelen.

3.2 De instelling

De instelling wordt bestuurd door de Raad van Bestuur die uit dien hoofde verantwoordelijk is voor de totale zorg die wordt verleend. Deze zorg dient doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht te zijn. Daarnaast heeft de instelling een financieel kader dat de grenzen aan de zorgverlening aangeeft en dat kan nopen tot prioritering in de zorg die verleend kan worden. De aanwending van de middelen dient zodanig plaats te vinden dat het leveren van verantwoorde zorg door de hulpverlener geoptimaliseerd wordt. Om de verantwoordelijkheid te kunnen nemen kan de Raad van Bestuur (organisatorische) richtlijnen en aanwijzingen geven. Er is een functionele lijn tussen de Raad van Bestuur Reinier van Arkel en de directeur Ypse en de professionals met verschillende niveaus en verantwoordelijkheden.

3.3 Cliëntenraad

Cliënten die in behandeling zijn (of zijn geweest bij Ypse) kunnen invloed uitoefenen op het beleid van de organisatie en op de kwaliteit van de zorg die men binnen Ypse ontvangt. Deze invloed is geregeld in de Wet Medezeggenschap Cliënten Zorginstellingen (WMCZ) en wordt uitgeoefend door de Cliëntenraad. Een Cliëntenraad bestaat uit gekozen vertegenwoordigers. Binnen deze raad kunnen de leden meepraten over voor cliënten belangrijke zaken.

3.4 De professionals

De professionals ontlenen hun verantwoordelijkheid aan het deskundigheidsgebied waarvoor zij zijn opgeleid en dienen professioneel autonoom te kunnen handelen binnen de voor hen geldende professionele (wetenschappelijke) standaard en met inachtneming van de met de instelling overeengekomen taken. Indien handelingen voorbehouden zijn aan een bepaalde professional mogen deze alleen worden verricht door de professional die daartoe zelfstandig bevoegd is, dan wel in opdracht en onder toezicht van de zelfstandig bevoegde. Zij voeren de taken uit in relatie tot de cliënt, zoals vastgelegd in het individuele behandelingsplan of zoals deze voortvloeien uit de wet en regelgeving. In dit kader zijn verschillende professionals werkzaam met specifieke verantwoordelijkheden, waaronder de regie behandelaar en de behandelaar.

De regie behandelaar heeft de volgende verantwoordelijkheden:

1. De regiebehandelaar is verantwoordelijk voor het intakeproces en draagt zorg voor het stellen van de diagnose. Als delen van de intake/het diagnostisch proces door anderen dan de regiebehandelaar worden verricht, moet de regiebehandelaar via direct contact met de cliënt bij de beoordeling betrokken zijn.
2. De regiebehandelaar stelt in overleg met de cliënt het behandelplan, gericht op verantwoorde behandeling, vast.

3. De regiebehandelaar weet zich overtuigd van de bevoegdheid en bekwaamheid van de medebehandelaars in relatie tot de zelfstandige uitvoering van het deel van de behandeling waarvoor zij verantwoordelijk zijn.
4. De regiebehandelaar ziet erop toe dat de dossiervoering voldoet aan de gestelde eisen.
5. De regiebehandelaar laat zich informeren door medebehandelaars en andere bij de behandeling betrokken professionals, zo tijdig en voldoende als noodzakelijk is voor een verantwoorde behandeling van de cliënt. De regiebehandelaar is verantwoordelijk voor de integraliteit van het behandelproces.
6. De regiebehandelaar en medebehandelaars treffen elkaar in persoonlijk contact en in teamverband. De regiebehandelaar draagt er zorg voor dat de verrichtingen van alle zorgverleners die beroepshalve bij de behandeling van de cliënt betrokken zijn – en dus ook zijn eigen verrichtingen of activiteiten – op elkaar zijn afgestemd.
7. De regiebehandelaar draagt zorg voor goede communicatie met de cliënt en diens naasten.
8. De regiebehandelaar heeft inzicht in de voortgang van de behandeling, hij evalueert met de cliënt en stelt indien nodig het behandelplan bij.

3.5 Behandelaar

De professional die verantwoordelijk is voor (een deel van) de uitvoering van het behandelingsplan ten behoeve van de individuele zorg aan cliënten en die niet de rol van regiebehandelaar heeft. Bij multidisciplinaire aanpak blijft iedere professional de eigen verantwoordelijkheid dragen voor de uitvoering van zijn/haar deel van het behandelingsplan.

4. Specifieke bepalingen

4.1 Voorwaardenscheppend

1. De Raad van Bestuur en de directeur kunnen met inachtneming van dit professioneel statuut regels vaststellen aangaande het doeltreffend, doelmatig en cliëntgericht verlenen van zorg.
2. De Raad van Bestuur en de directeur zullen de professionele autonomie van de professionals zoals in dit professioneel statuut gedefinieerd respecteren en waarborgen.
3. De Raad van Bestuur en de directeur verschaffen de professionals, binnen de mogelijkheden van de instelling, de noodzakelijke materiële en personele voorzieningen en scheppen organisatorische kaders en systemen, nodig voor een passende professionele beroepsuitoefening. Deze voorzieningen zullen op een zodanig peil worden gehouden dat een doeltreffende, doelmatige en cliëntgerichte zorg gewaarborgd blijft.
4. De Raad van Bestuur, de directeur en professionals zullen zich tot het uiterste inspannen om zowel de continuïteit van de zorg als het effectueren van vakantie- en verlofrechten te realiseren.
5. De Raad van Bestuur en de directeur blijven bij verzuim, verlof of vakantie van de professional verantwoordelijk voor de continuïteit van de zorg voor de cliënt die een behandelingsovereenkomst heeft met de instelling.

6. De professionals dragen zorg voor een zodanige regeling van vakantie en verlofdagen dat de kwaliteit van de zorg voor cliënten zoveel mogelijk gewaarborgd is.
7. De Raad van Bestuur en de directeur kunnen in uitzonderlijke omstandigheden, overeenkomstig de bepalingen in de C.A.O., het verlof intrekken.

4.2 Zorgverlening

Onderstaande bepalingen zijn van toepassing op alle professionals die bij de behandeling en begeleiding van een cliënt betrokken zijn. De bepalingen met betrekking tot het regiebehandelaarschap, vermeld in art. 3.3, zijn ook op onderstaande bepalingen van toepassing.

1. De professional zal cliënten behandelen, waar nodig in multidisciplinair verband, en betreft hierbij met toestemming van de cliënt de familie en/of naastbetrokkenen. De directeur draagt er zorg voor dat per cliënt één regiebehandelaar is die verantwoordelijk is voor het opstellen en doen uitvoeren van het behandelingsplan.
2. De professional draagt zorg voor een met de cliënt en familie en naastbetrokkenen besproken behandelingsplan, dat voldoet aan de wettelijke eisen en in het bezit is van de cliënt, alsook voor een methodische evaluatie van dit behandelingsplan, waarbij de cliënt betrokken wordt.
3. De professional zal de cliënt, de familie of naastbetrokkenen en zo nodig de wettelijke vertegenwoordiger(s) in zo begrijpelijk mogelijke taal informatie verstrekken over de behandeling/begeleiding van de cliënt, waaronder voorgestelde behandeling en/of onderzoek.
4. De professional vangt eerst aan met de behandeling na toestemming van de cliënt of diens wettelijke vertegenwoordiger(s). Alleen in gevallen bij wet toegestaan kan de behandeling zonder toestemming plaatsvinden. Indien nodig overlegt de professional met de verwijzer of huisarts.
5. De professional geeft niet zonder toestemming van de cliënt informatie aan derden en niet nadat de gerichte informatie besproken is met de cliënt, tenzij wettelijke bepalingen hiervoor een specifieke uitzondering geven.
6. Indien de professional gegronde redenen meent te hebben de behandeling/begeleiding van een cliënt niet op zich te nemen, dan wel af te breken, dan overlegt hij dit met de directeur en met de regiebehandelaar en draagt, indien de professional besluit de behandeling/begeleiding niet op zich te nemen dan wel af te breken, zorg voor voldoende continuïteit van de behandeling/begeleiding.
7. De professional behandelt/begeleidt de cliënt onder zijn persoonlijke verantwoordelijkheid, binnen de grenzen van zijn bekwaamheid en in overeenstemming met de voor hem geldende professionele standaard, instellingsprotocollen en richtlijnen vanuit de beroepsgroep.
8. De professional schakelt, indien hij de grenzen van zijn bekwaamheid bij voortzetting van de behandeling/begeleiding zou overschrijden, een collega in die wel de bekwaamheid bezit, die dan gehouden is deze (specifieke) bekwaamheid/deskundigheid in te zetten.
9. Afhankelijk van de aard van de hulpvraag van de cliënt en van het deskundigheidsgebied van waaruit het aanbod geleverd wordt, wordt bepaald welke

regiebehandelaar uit welke discipline wordt ingezet:
de verpleegkundig specialist, wanneer het aanbod in verband met vastgestelde beperkingen en/of handicaps voortvloeiend uit de psychiatrische stoornis betreft.
de GZ-psycholoog/psychotherapeut, wanneer het primair een psychotherapeutisch dan wel psychologisch behandelaanbod betreft. De GZ-psycholoog of Verpleegkundig Specialist is bevoegd in GBGGZ de diagnose te stellen.
de psychiater/arts, wordt consultatief ingezet bij medicamenteuze behandeling/ hiervoor kan ook een verpleegkundig specialist of (jeugd)arts ingezet worden.

10. De verpleegkundig specialist kan in onderstaande gevallen geconsulteerd worden, door de regiebehandelaar in samenspraak met de cliënt:

- Wanneer farmacotherapeutische behandeling overwogen, ingesteld of aangepast wordt.
- Indien medisch coördinerende zorg nodig is bij somatische problematiek.
- De verpleegkundig specialist adviseert de cliënt face to face, en/of via E- Health portaal, en/of telefonisch. In alle gevallen, tenzij de cliënt geen toestemming verleend, bericht de verpleegkundig specialist de uitkomst van de consultatie aan de cliënt, de regiebehandelaar, en aan de huisarts van de cliënt.

11. De psychiater kan in onderstaande gevallen geconsulteerd worden, door de regiebehandelaar in samenspraak met de cliënt:

- Er psychiatrische aanvullende diagnostiek nodig is.
  - Er veranderingen voordoen in het psychiatrisch beeld m.n. het verrichten van differentiaal diagnostiek, evt. uitsluiten van somatische aandoeningen in samenspraak met de huisarts.
  - Wanneer farmacotherapeutische behandeling overwogen, ingesteld of aangepast wordt.
  - De psychiater adviseert de cliënt face to face, en/of via E- Health portaal, en/of telefonisch. In alle gevallen, tenzij de cliënt geen toestemming verleend, bericht de psychiater de uitkomst van de consultatie aan de cliënt, de regiebehandelaar, en aan de huisarts van de cliënt.
  - Psychiaters kunnen taken en verantwoordelijkheden delegeren aan andere artsen.
12. De professional draagt binnen zijn verantwoordelijkheid bij aan de totstandkoming van externe relaties, zodat indien nodig een goede overdracht van cliënten naar andere instellingen dan wel collega-hulpverleners gewaarborgd is.
13. De professional is gehouden medewerking te verlenen aan het tot stand komen en implementeren van (zorginhoudelijke) richtlijnen, protocollen die ook instellingsgebonden kunnen zijn.

4.3 De professionele standaard

1. De professional is gehouden zijn deskundigheid en bekwaamheid op peil te houden dan wel uit te breiden, zodanig dat hij voldoet aan de eisen die in redelijkheid aan hem als hulpverlener mogen worden gesteld. Hij dient in dat kader zorg te dragen dat hij geregistreerd blijft in het voor hem geldende register als bedoeld in de Wet BIG. De Raad van Bestuur stelt de professional in staat zijn bekwaamheid op peil te houden en daarvoor bij- en nascholing te volgen, ook in het kader van de (herregistratie).
2. De professional toetst zijn hulpverlenend handelen regelmatig aan de wetenschap en consensus hiervoor binnen zijn beroepsgroep.

3. De Raad van Bestuur stelt de professionals in de gelegenheid regelmatig met elkaar te overleggen betreffende de vakinhoudelijke ontwikkeling, teneinde de kennis en kunde op peil te houden.

4.4 Procesverantwoordelijken

1. De professionals zijn gehouden, als dit als onderdeel van hun taken is beschreven, als lid van specifieke door de Raad van Bestuur, ingestelde commissies deel te nemen.
2. De professional draagt zorg voor een goede dossiervorming en informatieoverdracht (met toestemming van de cliënt) en geeft alle relevante informatie aan andere professionals die bij de zorgverlening aan deze cliënt betrokken zijn.
3. De professional zal bij doorverwijzing van de cliënt overleg plegen met de in te schakelen hulpverlener over de verwijzing. In geval van overdracht i.v.m. crisis, en waarbij de verwachting is dat cliënt de behandeling weer zal vervolgen in gegeneraliseerde basis GGZ, zal periodiek overleg plaats vinden.
4. Bij (on)voorziene afwezigheid, draagt de professional zorg voor een adequate overdracht en voor toegankelijke informatie ten behoeve van degene(n) die hem waarneemt (waarnemen) of vervangt (vervangen).
5. De waarnemend professional heeft voor wat betreft de zorg aan de cliënt gedurende de tijd dat wordt waargenomen, dezelfde verantwoordelijkheden als de oorspronkelijke professional.
6. De regiebehandelaar ziet toe op een goede invulling en uitvoering van bovenstaande procesverantwoordelijkheden.

4.5 Dossiervorming, informatieverstrekking aan derden

1. De professional is gehouden van iedere door hem te behandelen/begeleiden cliënt, met inachtneming van de wettelijke bepalingen en op de binnen de instelling voorgeschreven regels, een cliëntendossier bij te houden.
2. De Raad van Bestuur zorgt voor een protocol ten aanzien van registratie van persoonsgegevens, dossiervorming, inzagerecht en reglementen bescherming persoonsgegevens.
3. De professional is gebonden aan zijn wettelijke geheimhoudingsplicht ten aanzien van de cliënten en het dossier.
4. Het gebruik maken van niet tot de cliënt herleidbare gegevens uit dossiers ten behoeve van externe verantwoording of wetenschappelijke publicaties dan wel onderzoeken, geschiedt overeenkomstig de wettelijke bepalingen. Voor gebruik van tot de cliënt herleidbare gegevens is toestemming van de cliënt dan wel de wettelijke vertegenwoordiger nodig.
5. Het verrichten van wetenschappelijk onderzoek in de instelling is onderworpen aan de toestemming van of namens de Raad van Bestuur. Voordat deze toestemming verleend kan worden zullen eerst de ter zake binnen de instelling geldende procedures doorlopen worden. Uitvoering van wetenschappelijk onderzoek vindt voor zover van

toepassing plaats met inachtneming van de Wet medisch wetenschappelijk onderzoek met mensen (WMO).

6. De Raad van Bestuur draagt er zorg voor dat de cliëntendossiers worden bewaard overeenkomstig de daarvoor geldende wettelijke bepalingen en dat de bewaring zodanig is dat onbevoegden daarvan geen kennis kunnen nemen.

5. Relatie professioneel statuut en rechtspositie

Het professioneel statuut is onverbreekelijk verbonden met de arbeidsovereenkomst tussen de instelling en de professional.

Het professioneel statuut vormt het raamwerk waarbinnen de uitwerking van verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen van professionals in de instelling passend is vormgegeven.